200,000 SWEDES IN CANADA. 8 VENSKA CANADA TIDNINGEN HAS AT LEAST 30,000 READERS.

Svenska Canada-Tidningen.

The Swedish Canada News.

ÅRG. (Year) 21. Lösnummer 5 Cents. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 30 APRIL 1913. Entered as Second Class Matter at the Post Office Departments at Winnipeg, Can. and Grand Forks, N. D. N:r 18

Fjärde budet.

Berättelse af Gustaf Ullman.

I en trappa satt en gammal herre. Det var en mycket fin trappa, med marmorväggar. Och det var en mycket fin herre, i ljusgrå sommardrakt och en äkta panama, som han lagt på knät, medan han långsamt fläktade sitt hogröda, svettpärlande ansikte med en blå- och hvitrutig silkesnäsduk.

Han hade rest lång väg, — han, som afskydde resor. Han hade icke sofvit i sin högst komfortabla hotellsäng, — han, som afskydde hotell. Och han hade farit med spårvagn, — äfven det något för honom enastående. Måste eller ville han öfver hufvud taget alls förflytta sig här på jordklotet, borde det helst ske i hans egei ekipage. — Nu hade han slutligen traskat tre trappor upp, fast det ju fanns hiss — han afskydde hissar. — Och hela tiden under alla dessa vedermödor hade han sagt till sig själf:

— Det är för Jeans skull jag gör det. — Och han hade tillagt, med ett andfått brummande:

— Tjutfpojke!

Men det menade han inte, innerst i sitt hjärta. Han ägde nämligen ett sådant, fast det var en smula svårätkomligt, — gamla direktör Boseman.

— Så trött hade han icke känt sig på mycket länge. Och hvad värre var, — så knäckt, så afsatt, så moraliskt hjälplös! — För första gången i sitt långa, mestadels framgångsrika lif, ansade direktör Boseman, hvad det kunde innebära, att traska i andras trappor, som tiggare. Ty, en sådan var han, fast det inte var pengar, han tänkte be om.

— Här är det, ja, — stönade den gamle. — Nu är jag då ändtligen framme.

Men det värsta återstod, — och därför, — lika mycket som för trötthet, — hade han slagit sig ned på marmortrappsteget. Han satt och stirrade på en blank namplät, hvarpå stod ingraveradt:

Jean Boseman.
Direktör.

Och han mumlade för sig själf:

— Tjufpojke! — lymmel! — —

Men det menade han inte i sitt hjärta.

Gamle herr Boseman tänkte på sin son, sin enda son. Och på sig själf, — i förhållande till sonen. — Alltid hade han hållit af Jean. Alltid, — trots allt. Kanske rent af for mycket. Det var väl därför han inte riktigt rådt med honom, inte från början förstått att hålla ordentligt i tömmarna. När han ibland, så att säga, försökt både tygel och piska, hade det oftast haft helt andra verkningar, än de afsedda. — Och direktören hade mäsj säga till sig själf:

— Tusan ändå, att jag som styr ett helt stort bolag och ett helt stort bruksetablissemang, — jag kan inte styra min egen pojke!

Det gick väl an, så länge pojken var pojke. Så länge man kunde lyfta honom på kna och prata i örat på honom, eller nypa honom i örat! Då han ännu inte riktigt visste, hvad han ville, — då man åtminstone med lysande förespeglingar kunde få honom på andra tankar! — — — Men ack, det var förskräckligt länge sedan! Han mognade så brått, lille Jean, både i godt och ondt, mest i det goda, det måste fadern medgifva.

— Lika vacker som mor, lika klok som far — så löd stäfvet i släkten och vänkretsen om unge herr Boseman.

— Ja, nog har han utseendet för sig. — brukade den blott alltför smickrade fadern instämma: — men hur det står till för resten, vet jag inte.

Och dock hade han i det längsta trott sig veta det: Jean som alltid skött sig oklanderligt i skolorna, vid handelsinstitutet, utrikes, hemma på kontoret, ja, öfverallt, hvar han än placerats, — Jean var ett gem! Hvad hade man icke rätt och skäl att vänta sig af det barnet. — Bosemans ende son? — Jo, en i alla tänkbara afseenden glänsande bana. I alla! — Äfven, och ej minst, när det en dag skulle gälla äktenskaps ingående:

— Vacker som mor! — bette det ju.

— Och, rik som far, — om också inte fullt så klok! — Så hade hans pappa tänkt, och lätit Jean veta det. Men han måtte kalkylerat fel den gången, gamle Boseman. Han hade inte tagit Jeans hjärta med i räkningen. Han hade fått veta af, att det fanns. Det var väl ett arf efter mor, det, liksom de stora, gråna ögonen, den fina, lilla rörliga munnen! Men viljan — liksom den hvassa näsan, den käcka, gropåde hakan, — den kom nog från far. Och när den viljan hvälde det hjärtats bud, — så fick allting annat i världen vika. Till och med gamle direktör Boseman, med hela sin makt och myndighet.

— Aldrig får man höller nys om så'nt där i tid! Så man hinner sätta p för'et! — hade gubben utbrustit, när den obehagliga nyheten meddelades honom. — Den, — att Jean förälskat sig i Hillevi, — en kassörska! — Jean gaf själf klart besked, — rädd af sig var han inte. Han kände nog sitt värde och spelade aldrig falskt.

(Forts. å sid. 5.)

Scutari faller.

Montenegrinerna intaga ändtligen Scutari i en strid, hvari tusentals människor stupa.

De montenegrinska trupperna satte sig förliden onsdag ändtligen i besittning af Scutari. Det sista afgörande anfallet utfördes af det montenegrinska infanteriet, som dock erhöll kraftigt understöd af det på höjderna utanför staden placerade serbiska artilleriet. Både kung Nicholas och prins Danilo deltogo i stormningen.

Ofvanstående utgor i öfversättning en del af det telegram, som i onsdags ingick angående montenegrinernas senaste stordåd: intagandet af Scutari. Sedermera ha fullständigare underrättelser angående stormningen ingått, och af dessa har framgått, att de strider som föregingo intagandet af detta det turkiska väldets starkaste hållpunkt i väster varit mycket blodiga.

Nyheten om att montenegrinerna lyckats intaga Scutari slog också hela Europa med häpnad, emedan man nästan öfveralt hade för sig att stormakternas uttryckliga begäran, att belägringen skulle upphäfvas, skulle ha åsyftad verkan. Anledningen till att montenegrinska krigsledningen i alla fall fortsatt belägringen torde dock varit den, att man förutsåg att staden tämligen snart skulle kapitulera, i all synnerhet som de starka forten vid Tärabosch intagits.

Det har efter stadens kapitulering kommit i dagen, att bombardemanget i början af veckan varit det som vållat den största skadan. Flera gånger hände det sålunda under dessa dagar att eld utbröt tillföljd af att granater exploderade inuti husen. Ett stort antal människor, både civila och soldater, stupade äfven, och sjukhusen voro öfverfulla.

Vid själfva stormningen utmärkte sig det montenegrinska infanteriet som aldrig tillförne. Soldaterna rusade med blind ifver upp mot förskansningarne och att den ena raden af soldater efter den andra nedsopades af turkarnes kulor, syntes ej bekomma de efterföljande det minsta. Man beräknar att två tusen man af belägringstrupperna blefvo kvarliggande i sitt blod utanför staden.

På den turkiska sidan stupade enligt montenegrinsk uppgift cirka fem tusen man. Exakta antalet kan dock ännu ej uppgifvas.

Från Cettinje medelas, att man öfveralt i Montenegro känner sig glad öfver segern, trots den denna kostat flera tusen af landets bästa söner lifvet.

Österrike har emellertid genast gripit in med en uppmaning till stormakterna att tvinga Montenegro att utrymma Scutari. I annat fall hotar Österrike att göra det själf. Stormakterna ha hittills hållit sig neutrala, och man fruktade i torsdags, att ett europeiskt krig skulle kunna uppstå, om Österrike gor allvar af sin hotelse.

Emellertid meddelades det senare att Montenegro kommit med förslag om en ny riksgräns, som skulle innesluta den lilla staden Berdica och båda stränderna af Boyanafloden inom Montenegros gränser. Antagligen uppställdes förslaget om alternativ, i händelse Montenegro skulle tvingas utlämna Scutari.

Essad pascha, den besegrade turkiske befälhafvaren i Scutari, inlämnade i torsdags sin rapport till Turkiet, hvari han meddelade att han öfverlämnat staden, sedan förråden blifvit uttömda och på det villkor att hans trupper skulle få uttåga med vapen och ammunition samt få tillåtelse att omedelbart afsegla från San Giovanni de Medra.

De allierade komma att underrätta makterna, när de antagit deras fredsförslag. Bulgarien, Serbien och Grekland komma samtidigt att telegrafera till kung Nicholas af Montenegro, tillrådande honom att följa deras exempel och antaga stormakternas förslag.

Det största skepp, som någonsin byggts i Storbritannien, Cunard-linjens ångare Aquitania, gick nyligen af stapeln i Clyde. Det nya skeppet har dubbelstomme och är försedt med lifräddningsbåtar, tillräckliga att rymma 4,250 personer, allt passagerarnes bagage samt besättningen. Det är ett 47,000 tons skepp.

Förbittring i Japan. Billen i California-legislaturen, förbjudande utlänningar, som icke kunna blifva amerikanska medborgare, att besitta fast egendom i staten, har i Japan väckt en till hat gränsande misstämning. Sålunda telegraferades härom dagen från Tokio: — På ett allmänt möte härstades mot California-legislaturens särskildt mot japanerna riktade fastighets-bill mottogs en talares uppmaning till krig mot Förenta Staterna med hysteriskt bifall. Tjugo tusen personer hade samlats och lyssnade i timtal till anföranden af en mängd talare af olika partier, hvilka alla fördömde den japanska regeringens slappa hållning i denna fråga. De mera ansedda tidningarna i den japanska hufvudstaden fördöma i skarpa ordalag detta massmöte och hvad där yttrades.

Hemsk grufolycka.

I en häftig explosion i kolgrufvorna i Finleyville, Pa., omkomma omkring otthundrafemton personer.

EXPLOSIONEN FÖRORSAKAD GENOM OFÖRSIKTIGHET.

En ohygglig olyckshändelse timade i onsdags eftermiddag i en kolgrufva vid Finleyville, Pa., i det att utan minsta föregående varning en häftig explosion inträffade, som, så långt man nu vet, kostade omkring 115 arbetare lifvet.

Olyckshändelsen tros närmast ha vållats af någon oförsiktighet från arbetarnes sida, dock torde det aldrig bli fullt utredt, hvem den oförsiktige varit.

Så snart man sansadt sig efter den första förskräckelsen, påbörjades räddningsarbetet. Detta mötte dock ganska stora svårigheter, enär grufvan i de inre delarne var fylld af gas och rök. Ett stort antal dödade och skadade uttogs dock redan samma dag. Då explosionen inträffade, befunno sig öfver 190 man nere i grufvan. Endast omkring 75 af dessa befunno sig så nära oppningarne att de med egna krafter kunde taga sig ut. Flera af dem, som på så sätt undkommo döden, hade dock blifvit ganska illa skadade vid själfva explosionen.

I torsdags kväll hade 35 lik framdragits, af hvilka 19 identifierats.

En af de raddade arbetarne berättar följande rörande olyckan: "Jag arbetade i schaktet nummer 16 och hade just ätit min middag, då jag med ens fick, som jag tyckte, en förfärlig stöt. Då jag åter vaknade till medvetande, låg jag utsträckt på bottnen i schaktet. Jag reste mig och förstod strax hvad som händt, och begaf mig därför så fort jag orkade i riktning mot uppgången till grufvan. Jag mötte därvid andra män, men mästeliksom de snart återvända. Vi försökte sedan åtskilliga utgångar men med samma resultat. Till slut lyckades vi dock rädda oss genom att krypa på alla fyra genom en med rök och gas fylld gång".

Konung George till Canada. "Brooklyn Eagle's" Londonkorrespondent uppgifver, att han från säker källa vet, att konung George år 1914 ämnar besöka Canada, om intet oförutsedt inträffar. Konungen har emellertid i det längsta velat hemlighålla denna plan, för att icke canadiensarna skola blifva missräknade, om resan icke skulle kunna företagas.

Sensationella afslöjanden. Den socialistiske ledaren dr. Liebknecht har gjort en del sensationella afslöjanden, hvilka öfver hela den civiliserade världen väckt ett oerhördt uppseende. Han har nämligen påvisat, huruom de kruppska kanonverkens agenter i Frankrike systematiskt agiterat för att framkalla en tysktrieutlig hållning och huru de förmått ledande franska tidningar att gång efter annan publicera uppgifter om franska rustningar, hvilka i verkligheten saknat all grund. Ändamålet med detta har varit att förmå Tyskland till ständigt ökade rustningar, hvarigenom firman Krupp förtjänat enorma formogenheter. I riksdagen, där frågan om den kolossala militärbudgeten nu föreligger, ha dessa afslöjanden naturligtvis öfvat stort inflytande, och det torde redan nu med säkerhet kunna sägas, att de begärda anslagen till nya rustningar komma att i högst väsentlig grad skäras ned, ja kanske helt och hållet nedröstas.

Mördad ärkebiskop. Underrättelsen, att den katolske ärkebiskopen i Scutari, J. Sereggi, mördats, nådde Rom förliden torsdag. Kardinal Merry del Val har icke underrättat påfven för att bespara denne sinnesrörelse, hvilket skulle menligt invärka på honom, då han ännu är ganska svag efter den genomgångna sjukdomen. Någon officiell bekräftelse på underrättelsen om mordet har man ännu icke erhållit.

Botad genom dr. Friedmans metod. Fred W. Lang, jr., från North Tonawanda, som sistlidne februari reste till Pasadena, Cal., lidande af högradig tuberkulos, här återkommit, tydligen fullkomligt botad genom dr. Friedmans metod. Dr. Pyle, som af staten California utsändts till New York för att undersöka Friedmans serum, och hvilken var god vän med denne, erhöll något af vaccinen. En del af denna använde han på Lang med ofvannämnda lyckliga resultat.

Härtiginnan af Connaught svårt sjuk. Från London meddelades förliden lördag, att man är mycket orolig för härtiginnan af Connaughts tillstånd. Hon hade tillbrakt en mycket orolig natt, och förbättringen i hennes sjukdom hade icke under de senaste dagarna skridit framåt.

Härtigen af Connaught, som i fredags talade i Canada club i London, gjorde ingen hemlighet af härtiginnans allvarliga tillstånd. Han sade, att hans gemål vid två tillfällen varit nära döden.

Konung George och drottning Mary besökte förliden fredag härtiginnan för första gången efter hennes operation.

Från parlamentet.

Denna hotas, då Borden-Rogers' "closure rules" falla igenom i underhuset med 35 rösters majoritet.

Med en majoritet af 35 röster föllo Borden-Rogers' "closure rules" igenom i Canadas underhus kl. 1 i onsdags morse, och hädanefter är yttrandefriheten i Canadas parlament beroende af majoritetens vilja. Majoriteten segrade genom regeringen jämte tolf nationalister, som röstade med denna trots sina löften vid valen. Sex af de sju, som röstat mot den andra läsningen i af billen, vägrade att fullfölja sin öfvertygelse och höllo sig utanför salen då röstningen skedde.

Sjuttiotvå liberaler undrstödde entusiastiskt sin ledare och röstade mot undertryckande af yttrandefrihet.

Röstningen skedde efter ett vidtalligt anförande af dr. Clark från Red Deer, hvari han skarpt kritiserade regeringen och dess tilltag att vilja undertrycka yttrandefriheten. Hela eftermiddagen och kvällen satt premiärministern tyst och tankfull. Midt emot honom satt oppositionens ledare. Det var tydligt att premiärministern grubblade öfver det ansvar, han ådragit sig genom att vara den förste, som inskränkt rätten att fritt yttra sig i det canadensiska underhuset.

Då bifallsropen, som följde dr Clarks anförande, tystnat, reste sig talmannen och uppläste motionen. "Frågan för amendmentet", sade han. "Alla, som gilla det, säga 'ja'." De "ja" från regeringssidan, som följde denna uppmaning, voro mycket svaga mot den äska af "nej", som hördes från oppositionen. "Nej' äro i majoritet", ropade de liberala, men talmannen ville icke lyssna till den, hvarför de liberala reste sig för röstning.

Premier Borden var den förste, som reste sig för att rösta i favör af Hazen-motionen och hälsades med högljudda bifallsrop, hvilka han mottog utan att en muskel rörde sig i hans ansikte. Någon ropade "Skäms!" från oppositionens sida, hvarvid mr. Borden rodnade. För öfrigt förekommo inga demonstrationer, då han reste sig upp. Nationalisterna möttes af kyla, då de reste sig. Sex af de "trogna" sju stodo utanför, och endast J. A. Barrette från Berthier röstade.

Då Sir Wilfrid Laurier reste sig, ville ovationerna från hans anhängare aldrig taga slut. Hon. Jacques Bureau utropade hättigt, då han reste sig: "Jag röstar mot undertryckandet af yttrandefriheten i parlamentet". Några ropade därvid "tyst!"

Rösterna räknades, hvarvid befanns, att 108 röstat "ja" och 73 "nej". Regeringspartiets normala majoritet hade minskats med tio.

En liknande röstning anställdes om hufvudmotionen med liknande resultat.

Genomförandet af "closure" i underhuset hälsades från konservativt håll med ringande bifallsrop. Mr Borden stod upp och sade, att åkerbruksbillen skulle behandlas följande dag, och om tiden tillåte, äfven landsvägsbillen. Därefter ajournerade huset under lifliga scener, som nära nog öfvergingo till tumult.

Bifallsrop från regeringens anhängare drunknade i en äska af bifallsrop för Sir Wilfrid från liberalt håll. Den gamle höfdingen stod länge midt i detta tumult och hade sina ögon fästa på regeringsledaren, som kort därefter lämnade salen. Mycket beteckننande var, att regeringens anhängare icke, såsom de alltid förut gjort vid dylika tillfällen, sjöngo nationalsången. Endast speord slungades från dem mot de liberala, hvilka icke voro sena att svara med bitande sarkasmer. Dr Neely från Humboldt skakade sin knutna hand mot de konservativa och ropade med kraftig röst: "Yukryggar!"

Bakom de liberala hade doktor Clark tagit plats, och nu började han sjunga "John Brown's body lies a-smouldering in the grave, but his soul goes marching on". Sången svallde ut allt mäktigare, tills den öfverröstade allt annat. De innevarande skingrade sig, och den första akten af detta drama var afslutad. Den andra akten börjar så snart regeringen försöker genomdrifva sina nya "regerings"-regler.

Senaten och underhuset på Cuba förkunnade i måndags afton, f. v. att general Juan Maria Menocal blifvit vald till president och Enrique José Barona till vice president. De tillträda sina embeten den 20 maj.

Ett sensationellt meddelande från London af i tisdags f. v. förtäljer, att sjöministern Winston Churchill under besök vid Rivieran blifvit i ett spelhus bestulen på sin portfölj innehållande en del synnerligen viktiga hemliga dokument samt $2,500 i kontanter. Sjöministerns spelvinst. Stölden skulle hafva föröfvats af en ung, strålande vacker kvinna tillhörande en internationell spionliga. De stulna dokumenten rörde den brittiska flottan och voro af den natur att en mot det brittiska riket fientligt stämd makt skulle vara villig att betala stora summor för desamma.

Afliden djurvän.

Den kände djurskyddsvännen fröken Johanna Hägg i Visby har aflidit, 89 år gammal.

DONERAR NÄRMARE EN HALF MILJON TILL DJURSKYDD.

Den öfver hela Sveriges rike bekanta djurvännen Johanna Hägg har aflidit i Visby, 89 år gammal. Fröken Hägg var född i Visby och tillhörde den bekanta Gottlandsslekten Hägg. Under många år var hon jämte en för några år sedan afliden äldre syster bosatt i Visby, för hvars forminnen och utveckling de varmt intresserade sig. Detta intresse har äfven tagit uttryck i åtskilliga donationer.

Fröken Johanna Hägg.

Djurskyddet var emellertid fröken Häggs egentliga lifsintresse, och som ledamot i styrelsen för Sveriges allmänna kvinnoförening till djurens skydd har hon nedlagt ett nitiskt och välsignelsebringande arbete. Sålunda har hon upprättat den bekanta Häggska anstalten för smärtfritt aflifvande af smärre husdjur vid Roslagstull i Stockholm och i öfrigt på ett sätt ekonomiskt understödt djurskyddssaken. Enligt uppgift har hon under sin lifstid donerat sammanlagdt närmare 300,000 kronor till djurskyddsarbete. Vid sin död testamenterade hon $468,000 kronor till den svenska djurskyddsrörelsen. Allmänna kvinnoföreningen till djurens skydd får hvardera 60,000 kr., Djurvännernas nya förening och djurskyddsföreningarnas centralförbund hvardera 40,000 kronor. Donationer till 32 andra föreningar variera mellan 10,000 och 20,000 kronor.

Äfven regeringen uppskattade fröken Häggs vackra sträfvanden och tilldelade henne som ett erkännande häraf 1907 det betydelsefulla utmärkelsetecknet Illis quorum labores.

ETT HEMSKT MORDDRAMA.

En fjortonårig gosse mördar sin husbondes hustru och de tvenne yngsta barnen.

Liken af mrs Maude Sleep, hustru till Emanuel Sleep, en farmare i East Plato, Ill., och hennes två barn, Orville och Sarah, respektive två och tre år gamla, hittades härom dagen i en vattencistern på Sleeps farm, sedan man sökt efter dem i fem dagar. Mordvapnen, utgörande en blodstänkt yxa och en revolver, påträffades äfven i brunnen.

Misstankar föllo snart på en 14-årig yngling, Herman Coppes, som vistades å Sleeps farm på "parole" från gosskolan i St. Charles. Det var bekant, att han hade i sin ägo en revolver af samma slag som den, hvilken påträffats, där man funnit de mördades lik. Först ville Coppes ej medgifva att han hade någon närmare kännedom om den hemska tragedien, men bekände slutligen att han var brottslingen. Han tycks dock ej vara medveten om det upprörande i sitt brott, och kan ej förklara hur det kom sig att han begick den hemska gärningen.

Mordet å mrs Sleep och hennes barn har framkallat stor förbittring i trakten omkring Elgin, där omkring 200 gossar från korrektionsskolan i St. Charles vistas på "parole"-sätt på farmbygden. Det är fara värdt att dessa nu komma att förlora sin frihet. Ute på farmarne äro de ofta ensamma med barn och kvinnfolk, och efter händelsen på Sleeps farm komma de att bemötas med större misstroende än förut.

Canada-Nytt.

Eld, som i tisdags f. v. utbröt i en öfvertäckt skridskobana i Brockville, Ont., förstörde denna totalt. Äfven några andra hus fattade eld och nedbrunno. Förlusten är $50,000.

Ett ras inträffade förliden onsdag i Coal Creek grufvorna nära Fernie, B. C., hvarvid två skickliga arbetare, James McDicken och Herbert Ash, fingo sätta lifvet till. När de framdrogos, fann man att deras nackar afbrutits af nedfallande stenar och kol, och att döden med all säkerhet varit ögonblicklig. Båda efterlämna hustru och barn.

STRÄJKEN I BELGIEN AFBLÅSES

Belgiska regeringen går in på förändringar i rösträttslagen. Storsträjken är därmed afslutad.

Storstrejken i Belgien är, enligt hvad ett i torsdags från Brysseel ingånget telegram angifver, redan afblåst, och komma de strejkande arbetarne därför att återgå till sina respektiva sysselsättningar inom loppet af de närmaste dagarne. Strejken afblåstes dock ej, förrän regeringen förklarat, att den vore villig upptaga förslag om en ny rösträttslag för landet, hvilket arbetarne under en lång följd af år förgäfves änhållit om, och sålunda har ändamålet med strejken vunnits, som arbetarne dock redan från första stund hoppades skola bli fallet.

Redan flera dagar förut tyckte sig sådana som följt med strejkens utveckling märka att regeringen började visa tecken till att den ej var alldeles så omedgörlig som tillförne. De liberale medlemmarne af riksdagen utsände också redan då en uppmaning till arbetarne, att de ej skulle förlora modet, enär utsikterna för att striden skulle ändas i seger voro de allra bästa.

De större arbetsgifvarne landet rundt visade sig också redan då ganska oroliga, och torde det till icke ringa del vara deras förtjänst att regeringen fann sig föranlåten att inga på arbetarnes fordringar så snart som den gjorde.

På tisdagen f. v. höll kung Albert en längre konferens med medlemmar af regeringen, och senare tillkännagaf premiärministern Broquille i deputeradekammaren, att regeringen vore villig att med några få förändringar upptaga det förslag till ny rösträttslag, som framlagts af Mason, kammarens liberale ledare. Underrättelsen om att regeringen gifvit med sig just i denna punkt gaf öfverallt i landet anledning till glädjeyttringar, emedan man började hoppas på en snar lösning af konflikten. Detta hopp blef ej häller besvikit, ty redan på kvällen samma dag hade underhandlingarne fortgått så långt, att arbetarnes ledare kunde såsom ett helt afblåsa strejken.

Att storstrejken på så kort tid kunde ändas, och det utan några som hälst oordningar förekommo, är till stor del arbetareledarnes förtjänst. Dessa framhöllo nämligen både innan strejken proklamerades och efteråt nödvändigheten af att de strejkande uppträdde på ett lugnt, sansadt sätt.

Grufarbetarna äro emellertid missnöjda med de vilkor, regeringen framlagt, och flera af dem hafva sagt, att de ämna fortsätta strejken, om det också skulle ske för ytterligare sex månader. Man hoppas emellertid, att de skola vara i arbete senast den 1 maj.

En förtidig dynamitexplosion inträffade nylligen mellan Pedro Miguel och Miraflores dockorna i Panamakanalen. Tre personer dödades och tjugutre skadades.

Ex-konung Manuel ämnar gifta sig. Tyska tidningar meddela att ex-konung Manuel af Portugal står i begrepp att gifta sig med prinsessan Augusta Viktoria af Hohenzollern. Den unga prinsessan är äldsta dotter till prins William af Hohenzollern, hufvudmannen är adliga ätten med samma namn, och en aflägsen slägting till den tyske kejsaren. Det tros att f. d. kung Manuel genom att gifta sig med med en släkting till kejsar Wilhelm ämnar försäkra sig om den senares understöd i sina sträfvanden att återvinna sin förlorade krona.

Bortgången äldrig senator. Sir Richard W. Scott, en medlem af Canadas senat, afled förliden onsdag i sitt hem i Ottawa, Ont., 88 år gammal. Sir Richards död följde en operation, som han for tre veckor sedan underkastade sig för någon inre sjukdom. Han hade under sin lifstid varit medlem af flera federala och provinsiella regeringar än någon annan nu lefvande statsman i Canada.

Konferensmöte i Stockholm, Sask. Enligt Minnesota-konferensens bestämmelse vid dess sist hållna möte i Minneapolis, Minn., att den i Percival förlidet år påbörjade konferensorganisationen skall fullbordas på tid, som verkställande komitén bestämmer, och då nu komitén beslutit, att detta möte skall hållas i maj detta år, så får undertecknad i enlighet härmed sammankalla pastorerna och ett lagligt valdt ombud från hvar och en af de svenska lutherska församlingarna i Canada, som tillhöra Minnesota-konferensen, till ett möte, som kommer att hållas i Stockholm, Sask., den 23—26 maj 1913 med syftemål att fullborda bildandet af en Canadakonferens. Mötet börjar med högtidlig gudstjänst fredagen den 23 maj i den svenska lutherska kyrkan på angifna plats. Ingen församling torde försumma att sända lagligt vald delegat till detta möte. För erhållandet af logi under mötet, tillskrifve man past. P. A. Edquist, Stockholm, Sask. Herren välsigne detta möte, och må det rikeligen främja Guds rikes sak bland vårt folk i Canada! — P. A. Mattson, Minn.-konf:s president.

Vansinnig svensk.

Svensken Oscar Fonberg i Ross Creek, Alta., nedskjuter en polis, då huset på hans homestead belägras.

TROLIGEN VANSINNIG AF GRUBBEL ÖFVER ETT SILFVERFYND.

Detektiv Bailey blef ihjälskjuten förliden onsdag, då han i sällskap med konstaplarna Whitley, Stead och Tetley vid Ross Creek, Alta., försökte infånga en svensk, vid namn Oscar Fonberg, som tros vara vansinnig. Polismännen omringade den stuga, som är uppförd på Fonbergs homestead, beläget nordväst om Grassy Lake i Ross Creek sektionen och omkring 20 mil från Tofield. De begärde att bli insläppta, men Fonberg uppmanade dem att aflägsna sig. Polisen påtände då en knippe hö och försökte röka ut mannen i stugan, men möttes därvid af en hitlig gevärssalfva.

Bailey befann sig 15 fot från stugan, då han träffades af en kula, som ögonblickligen ändade hans lif. Konstapel Whitley var i närheten och försökte bistå Bailey, men blef därvid skjuten icke mindre än sex gånger. Ett af skotten träffade honom i ena hörten Konstapel Tetley kvarstannade på platsen, medan den sårade fördes till Tofield. Hjälp utkallades från Fort Saskatchewan, och en formlig belägring började, hvarvid flera farmare i trakten deltogo. Man lyckades föra Baileys kropp i säkerhet. Han hade tydligen ljutit en ögonblicklig död.

Fonberg lyckades emellertid lämna stugan, sedan han satt eld på den, och gömma sig i den angränsande skogen. Där han omgafs af 15 ridande polismän och en del tillkalladt folk. Fonberg begaf sig nästan omedelbart till ett ryskt homestead, tre mil väster om Chipman, där han uppväckte gårdens folk och begärde att få mat samt de sår, han erhållit under belägringen, förbundna. Han blef emellertid nu gripen och fördes till Fort Saskatchewan, där han erhöll vård. Han var sårad i armen och på kroppen och mycket matt af blodförlust och brist på föda.

Oscar Fonberg är svensk. Han tog homestead vid Cross Creek för två år sedan och har allt sedan dess varit bosatt därstädes. Han fann för någon tid sedan silfermetall på sitt homestead, och han trodde, att han var i besittning af en värdefull silfvergrufva. Detta var tydligen för mycket för den stackars mannen, ty allt sedan dess har han visat sig besynnerlig och grubblande. Han ville förebygga allt intrång på sitt område, och till den ändan barrikerade han sitt hus, skaffade sig flera gevär och en del ammunition. Äfven försåg han dörrar och väggar med skottgluggar, tills huset liknade en fullkomlig arsenal. Förliden höst sköto Fonberg och hans broder på John Phillips från Tofield, hvilken kom ut till dem för att uppköpa djurskinn, men naturligen blef bortskrämd af det föga gästvänliga mottagandet. De två bröderna hafva under en längre tid terroriserat folket i Ross Creek.

Oscar Fonbergs broder Swan är anställd vid Andersons tegelbruk i Edmonton. Äfven han förmodas vara mindre vetande, och man gjorde allt för att hemlighålla den sorgliga händelsen med hans broder för honom, ty man fruktade, att han i så fall skulle komma brodern till hjälp. Dessa försiktighetsmått synas äfven ha krönts med framgång.

Den närmaste anledningen till att Oscar Fonberg nu antastades af polisen, var att han i söndags f. v. skjutit sju skott efter Harry Antonik, då denne passerade förbi Fonbergs homestead. Antonik underrättade polisen därom, och konstapel Tetley utsändes för att arrestera Fonberg, hvilkens sinnestillstånd skulle undersökas. Han möttes emellertid af gevärseld och anhöll om hjälp, och konstaplarna Bailey, Whitley och Stead utsändes för att bistå honom med ofvan relaterade sorgliga resultat.

Oscar Fonberg förhåller sig mycket lugn i fängelset och visar intet tecken till vansinne. Han har uppgifvit, att han vet, att han dödat Bailey, men ansåg sig vara i sin fulla rätt att så göra. Hans åsikt är nämligen, att ingen, icke ens polis, hade rätt att beträda hans egendom. Hans utseende förråder för öfrigt ingen vildhet eller några brottsliga anlag, utan ser han tvärtom mycket godmodig och beskedlig ut.

Hvad den olyckliga svenskens öde kommer att blifva, är icke så godt att nu afgöra. Om han förklaras vansinnig, får han säkerligen tillbringa återstoden af sina dagar i dårhuset, och om han anses normal, måste han stånda till ansvar för mord. Hans öde blir sålunda, i hvilket fall som helst, med all säkerhet förlust af friheten för lifvet.

Svåra prärieeldar rasade förliden vecka i södra delen af Saskatchewan och voro omöjliga att släcka, ehuru rikligt med regn och snö föllo. Det kommer att dröja flera veckor, innan man kan få bestämdt veta, huru stor skada elden förorsakade, ty farmarna ligga där på mycket långt afstånd från hvarandra. Flera familjer ha emellertid gjort kännbara förluster.